

NOVA DOBA

Štev. 33.

Celje, petek 13. avgusta 1937

Leto XIX.

Celje, 13. avgusta

V »Delavski pravici«, glasilo kršćanskega delovnega ljudstva, je napisal dr. A. Gosar značilen in zanimiv članek z naslovom »Po usodni poti«. Pisec pravi, da se razmere v slovenskem katoliškem krogu že več let nekam čudno razvijajo, da so se v zadnjih časih razni sumljivi pojavi v katoliških vrstah tako pomnožili in je napetost zaradi njih tako narasla, da mora to navdati s strahom in skrbjo vsakogar, ki še trezno misli in vidi stvari tako, kakor se v resnici godijo. Ta strah in skrb sta tembolj upravičena, ker je danes potreba močne in življenja zmožne slovenske katoliške skupnosti večja in nujnejša, nego je bila kdaj prej.

Profesor Kocbek je objavil v katoliški reviji »Dom in svet« »Premišljevanja o Španiji«, da bi tako sliko o teh žalostnih dogodkih izpopolnil in osvetlil dogodke v Španiji v nekoliko drugi luči, nego se pri nas navadno slikajo. Ker pa človek ni spadal povsem v okvir onih vodilnih, ki predstavljajo danes slovensko katoliško prosveto in politiko, se je začelo od več strani z anonimnimi napadi v dnevnem časopisu, s protestnimi zborovanji in akcijami med duhovniki, akademiki in celo med srednješolci. Dr. Gosar pravi, da so katoliški ljudje profesorja Kocbeka, odličnega katoliškega pesnika in pisatelja, orisali in ožigosali pred najširšimi ljudskimi plastmi kot človeka, ki si komaj še sme lastiti krščansko ime, saj mu niti z očitkom komunizma niso prizanesli. Dr. Gosar piše dalje, da se za to Španijo, ki je rodila v slovenskih katoliških vrstah toliko razburjenja, skrivajo povsem drugi vzroki in razlogi, saj je jasno in očito, da so bili dogodki, ki smo jih zadnje mesece pri nas doživljali v zvezi s tem vprašanjem, mogoči le zaradi posebnih razmer, kakršne so v slovenskih katoliških vrstah nastale in dozorele v teku zadnjih let. Ti dogodki namreč kažejo, **tako pravi doslovno dr. A. Gosar, da je v našem katoliškem krogu prevladala in dobila odločilen vpliv peščica najbolj ozkih, pa zato toliko bolj nestrpnih in nasilnih ljudi, ki proglasaše sami sebe za nekako katoliško elito, torej za nekaj izbranega in boljšega, vsem tistim pa, ki se ne morejo vselej slepo podrediti njihovim nazorom in ciljem, odrekajo vso pravovernost ter jih žigosajo in obsojajo kot nekeake krivoverce ali vsaj mlačne in neodločne katoličane. Teh samozvanih varuhov pravovernosti ne vežejo niti avtoriteta cerkve, papeža in škofov, niti najbolj jasne Kristusove zapovedi. Na papeške okrožnice in pastirska pisma škofov se sklicujejo, ako jim prija; kar jim ne ugaja, molče preidejo. Niti izrecna Kristusova zapoved, naj nihče drugih ne obsoja, da ne bo sam sojen, zanje ne velja, marveč jo kljub vsem opozoritvam brezobzirno gazi.** Namen Katoliške akcije je, da bi čim več ljudi zopet pridobila za zares živo krščansko življenje. Dr. A. Gosar se vprašuje, koga je ta elitna četa že pridobila za krščanstvo in njegova življenjska načela, ko je pač znano, da so mnoge s svojim nestrpnim ponajmanjšanjem za vedno odbili. Svojo oblast gradijo na nasilje kot na najvažnejše sredstvo za vodstvo in organizacijo družabnega življenja in pozabljajo pri tem, da je to oboževanje sil prav po svojem bistvu pogansko. Ako smo res kristjani in katoličani, potem moramo iskati moč v krščanskih življenjskih resnicah, prav posebno v ljubezni, ki ni nasilna, temveč je po znanih besedah sv. Pavla potrpljiva in dobrotljiva, ni nevoščljiva, se ne veseli krivice, vse opraviči, vse veruje, vse upa, vse prenaša. Dr. A. Gosar pravi, da še tako strumna katoliška organizacija s

Važna odločba ministrstva trgovine in industrije v vprašanju Mestne hranilnice v Celju

Celje, 13. avgusta.

Kakor znano, je banska uprava dravske banovine s svojim odlokom VIII No. 66096/2 z dne 15. novembra 1935 razrešila ravnateljstvo in upravni odbor Celjske mestne hranilnice, imenovala gerenta g. trgovca Antona Fazarinca in osem članov njemu dodeljenega gerentskega sosveta s posvetovalno pravico. Gerentu je bila od banske uprave poverjena uprava hranilnice z vsemi pravicami in dolžnostmi ravnateljstva in upravnega odbora. Proti temu odloku banske uprave so vložili redno izvoljeni člani upravnega odbora, ki so bili razrešeni, že 6. decembra 1935 pritožbo na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu. Ker pa ministrstvo v roku, ki ga določa zakon, pritožbe ni rešilo, je odvetnik g. dr. Ernest Kalan v Celju kot član razrešenega upravnega odbora Mestne hranilnice vložil dne 18. decembra 1936 tožbo na Državni svet zoper odlok kr. banske uprave v Ljubljani. Ta tožba do danes še ni rešena. Med tem pa je minister trgo-

vine in industrije z odlokom z dne 14. junija 1937 II. 14.865/K/36 pritožbi razrešenih članov upravnega odbora Mestne hranilnice ugodil in tako razveljavil svoječasn ukrep banske uprave, s katerim je redno izvoljeni upravni odbor razrešila ter namesto njega imenovala gerenta in gerentski svet. Za Celjsko mestno hranilnico kakor tudi še za več drugih hranilnic, katerih redne uprave so bile od banske uprave prilično istočasno in na enak način razrešene, je ministrstvo trgovine in industrije izdalo rešitev v skladu z načelno razsodbo Državnega sveta, ki je tožbi Mestne hranilnice v Kranju ugodil.

Tako se torej po skoraj dveh letih provizoriju vrača v upravo Mestne hranilnice v Celju in tudi drugih svoječasn enako prizadetih zavodov normalno stanje, ki je le v interesu rednega gospodarstva, ki v tako važnih denarnih ustanovah zahteva stalnost in potrebno kontinuiteto brez ozira na dnevne politične prilike.

X. vsesokolski zlet v Pragi 1938

Notranje priprave

Z njimi so pričeli v društvih in župah ČOS že 1. junija. V društvih bodo postopoma redna predavanja o vsesokolskem zletu in o pripravah samih. Vsak udeleženec zleta mora biti dobro pripravljen in o vsem do podrobnosti poučen. Le taki udeleženci so jamstvo za uspeh in veličino zleta. Vsak član in članica mora prevzeti kakršnokoli nalogo za X. vsesokolski zlet in jo izvršiti. Zaposleno mora biti prav tako vse netelovadeče članstvo, saj je polno raznih nalog, za katerih točno izvršitev je treba vnetega sodelovanja vseh pripadnikov.

V mesecu aprilu in maju 1938 se bodo sestali odseki, ki bodo pregledali in ugotovili, ali so vsi udeleženci poravnali članarino, zletne pristojbine, ali imajo zletni znak in vstopnico, železniško izkaznico, fotografijo, slavnostni krog, v redu telovadno obleko itd. Ugotovili bodo obenem, ali ima edinica točen zasebni naslov vsakega udeleženca, nade ali imajo starši svojo deco pri Sokolu. Vsak telovadeč udeleženec bo potrjen preizkušnji, ali brezhibno obvlada proste vaje. Ti bodo prvi dobili zletni znak z zletno izkaznico, katere prejem potrdijo z lastnoročnim podpisom. Tik pred zletom bodo vsi udeleženci ponovno natančno pregledani, ali imajo v redu vse izkaznice.

Sprejemanju novih članov bo po-

svojimi poslovniki, tekmami in paradi prireditvami ne bo ustvarila med našim ljudstvom prave krščanske kulture in ga ne bo obvarovala modernih zmot in zablod.

Takih in sličnih težkih, a resničnih očitkov in ugotovitev je poln članek g. dr. A. Gosarja, znanstvenika in politika slovenskega katoliškega tabora. Mi, ki v javnem življenju iz dneva v dan na sebi in na svojih somišljenikih doživljamo to »izživljanje« slovenskega katolištva, smo smatrali za svojo moralno dolžnost, da v izvlečku priobčimo resnično katoliški glas v puščavi. Ko vse to vidimo postavljeni na pravo mesto in v pravo luč, se moremo šele polno zavediti naše velike naloge, ki je v tem, da odpiramo z resnico narodu oči, da mu kažemo pravo pot in da zbiramo mladino v nacionalnih vrstah, da se ne pokvari v laži in nemoralu onih, ki imajo Boga le na jeziku.

svečena posebna pažnja. Stroga bo obveznost obiska telovadbe do 26. leta. Vsak nov član mora podati predpisano zaobljubo. Na vsesokolski zlet bodo mogli le oni novi člani, ki so se vpisali v društvo vsaj do 31. decembra 1937. Izjema je za članstvo, ki prestopi iz enega v drugo društvo, in za naraščaj, ki prestopa v članstvo.

V vsakem društvu je določen poseben zletni poročevalec, v večjih društvih so poročevalski odseki. Važna postavka v okviru notranjih priprav je nabava krojev.

V času od 17. do 19. septembra bo razstavni tečaj in ima vsaka edinica svojega posebnega poročevalca. Sokolska razstava bo pomemben del zleta in zahteva sposobne moči. Koliko dela je ž njo, vedo naša društva, saj je bila leta 1922. prirejena v Celju in pred leti tudi v Zagorju ob Savi.

Prosvetni odbori in prosvetarji so zelo zaposleni z izobraževanjem članstva, zlasti pa mladine. Posebno redno telovadnico in so v stalnem stiku s telovadečimi pripadniki.

Tu so navedene le nekatere podrobnosti iz notranjih priprav v društvih ČOS za vsesokolski zlet. O nešteti odsekih pri ČOS in župah niti ne govorimo. Naj na primer samo omenimo, da je v zvezi z zletom prosvetni odbor ČOS razpisal literarno lutkarsko tekmo, za katero je prišlo 40 lutkarskih del. Končana je tudi tekma za zletni prizor. Poslanih je bilo 26 del, v ožjo tekmo so prišla tri dela. Prvo nagrado je dobil br. dr. Jan Malik za delo »Srce«. V Bratislavi se bo osnoval poseben sprejemni odbor za goste, ki bodo potovali v Prago preko Slovaške. S tem je izpričana medsebojna povezanost obeh žup in vzajemno sodelovanje Slovaške s Prago.

Podali smo uvodoma nekaj navodil, ki naj služijo edinicam celjske sokolske župe za smernice k pripravi za zlet. Vzporedno s češkoslovaškim sokolstvom morajo biti tudi naše edinice dobro pripravljene, da bo uspeh popoln.

Domače vesti

d Slovenska prosveta. »Slovenec« poroča, da se je krajevna organizacija JRZ v St. Petru pri Novem mestu oddolžila spominu »umorjenega« akademika Dolinarja. »Govor, petje, zborna deklamacija — vse to je nav-

zočne zgrabilo tako, da so se do gnenosti raznežili moški nič manj ko ženske. Na koncu so pri sliki zaklanega Rudolfa vsi svečano prisegli, da se hočejo po njegovem zgledu za slovensko skupnost bojevati in žrtvovati.« — »Slovenec« ima prav, ko pravi, da bo slovenstvo močno in silno, če bo kulturno. Kultura pa se kaže po »Slovencu« v izobraženosti, pravi naprednosti in resnicoljubnosti, ki raste iz poglobljene religioznosti in občutljivejši etičnosti. Kultura srca in uma je geslo onih taborov, ki jih prirejajo po osvobojeni Sloveniji. »Njive so zorane in zrahljane, kje ste, da vržete vanje plodna semena?« Slovenska prosveta že seje bogato setev srčne kulture.

d Času primerno. »Slovenec« poroča, da se pripravlja v Parizu nov misijonar — Slovenec na apostolsko pot v daljno Kino. V pričetku septembra bo odplul iz Marseilla v družbi treh misijonarjev in šestih usmiljenk na daljno pot. »Slovenec« pravi, da smo lahko ponosni, da je med nami Slovenci še vedno dovolj idealnih ljudi, ki so pripravljeni na vse, samo da rešijo pogubljenja nešteto ljudi, da pomagajo bednim poganom. Vsi Slovenci naj pomagajo, da mu bo pot olajšana in da slovo od domovine ne bo prebridko. V ta namen bo zbiral misijonska pisarna v Ljubljani prispevke, da bo mlademu misijonarju plačala pot na Kitajsko, ki bo veljala 5.400 francoskih frankov. Toča in druge vremenske ujme so letos v desetih srezih naše banovine uničile vse poljske pridelke. Škoda je ogromna ter je ocenjena na 60 milijonov dinarjev. Obup in beda je nepopisna. In v takih časih je gotovo zelo primerno in Bogu dopadljivo, da mislimo na pogane v Kini, lasten narod doma pa v bedi in pomankanju gine in moli pri tem pravega Boga.

d Bengalski misijon bo letos na jesenskem velesjemu v Ljubljani. Razstavljeni bodo trije novi bronasti zvonovi, ki jih potem pošljemo kot slovenski dar našim misijonarjem v Indijo. Namenjeni so za misijonsko postajo Ragapur blizu Kalkute. »Slovenec« pravi, da se homo tako na tej indijski razstavi seznanili z deželo, ki je po božji Previdnosti izročena v skrb nam Slovincem in katere napredek je odvisen v mnogočem od našega sodelovanja. Srečna Indija in njen Ragapur, da si izročena v skrb Slovincem, in srečna, presrečna Slovenija, da nimaš drugih skrbi, da lahko doprinašaš žrtve za daljne in tuje kraje.

d Fant pa že tak, da je veselje --- V kopališču na Dobrni je v nedeljo vzbujal pozornost kopaliških gostov »slovenski fant« v slikovitem kroju. Prišel je iz Konjic, kjer je bil tabor katoliških mož in fantov. Drugače je ta fant tudi katoliški duhovnik in sicer zjutraj v spovednici, pred oltarjem in na prižnici, popoldne pa je naš slovenski fant. Res čedno in lepo vsestransko na delu za nebesa in narod.

d Skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda v Kočevju 15. avgusta. Skupščinarje in druge udeležence opozarjamo, da bo imel v nedeljo 15. t. m. vsakodnevni vlak št. 9213, ki vozi iz Ljubljane ob 7.50, priključek od Grosupelja do Kočevja. Odhod iz Ljubljane ob 7.50, prihod v Kočevje ob 10.25. Odhod iz Kočevja ob 19.21, prihod v Ljubljano ob 22.10. Udeleženci naj si kupijo običajne nedeljske povratne vozne listke. Skupščinarje, društvene skupine in druge udeležence prosimo, da nam javijo z dopisnicami ali telefonično (št. 30-37) svojo udeležbo. Vse prijatelje CMD vabimo vljudno na udeležbo, da pokažemo našim rojakom, da niso pozabljeni. Za zunanje udeležence zaupnega sestanka Družbe sv. Cirila in Metoda, ki bo 14. t. m. ob 20. v mali dvorani Filhar-

monične družbe v Ljubljani, Kongresni trg, so na razpolago udobna prenočišča v Akademskem kolegiju, Kolodvorska ulica, proti plačilu 10 din za posteljo. — Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

d Nj. Vel. kraljica Marija je prispejala v četrtek dopoldne s kraljevičema Tomislavom in Andrejem iz Dalmacije na Bled in se s kolodvora odpeljala v dvorec Suvobor, kjer bo v krogu kraljevske rodbine preživela svoj poletni oddih.

d Franc Dežman je umrl. V sredo je umrl v Lučah v starosti 80 let znani Franc Dežman, po domače Suhe, ki je bil polnih 40 let opravil naporno službo oskrbnika planinske kočice na Korošici in se je šele lani ločil od tega dela. Pokojni je bil najstarejši visokogorski oskrbnik v Evropi. Dežman je zaradi svoje kremenitosti, žilavosti in originalne šegavosti užival med nešteti planinci izredno popularnost in priljubljenost. Pokojnemu, ki se je polna štiri desetletja z veliko ljubeznijo in vzorno vestnostjo posvečal delu za napredek našega planinstva, bodi ohranjen časten spomin!

d Vabilo k zbiranju gradiva za novinarsko razstavo v Ljubljani imajo predvsem med dijaštvom prav dober uspeh in zato naša mladina zasluzi prav posebno pohvalo. Mnogo slabši odziv je pa pri odraslih, saj smo od njih dobili le malo gradiva iz svetovne vojne, še manj pa starih dijaških listov, a od nikoder še ni malomeščanskih »Čenč« ali celo seznama, katere stare časnike in časopise imajo naše društvene knjižnice. Ker smo takorekoč že pred otvoritvijo razstave, ponavljamo svojo prošnjo za zbiranje najraznovrstnejšega gradiva, ker bi radi vsaj nekaj društev pohvalili javno z objavo njih imen v listih. — Pripravljalni odbor razstave slovenskega novinarstva Ljubljana — Velesejem.

d Anton Kuk iz Konjic obsojen. V ponedeljek je bila pred prizivnem sodiščem v Ljubljani razprava proti Antonu Kuku iz Konjic, ki je bil pred tedni obsojen v Celju zaradi napada na g. Cirila Žagarja, tajnika sreske organizacije JNS v Konjicah ob priliki občinskih volitev. Anton Kuk je bil med tem izvoljen za svetnika kmetijske zbornice na priporočilo konjiškega arhidijakona Tovornika. Anton Kuk je bil v ponedeljek obsojen zaradi težke telesne poškodbe na dva in pol meseca nepogojnega strogega zaporu ter v plačilo vseh stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. Cirilu Žagarju mora plačati 2470 din, Franju Bertonciju 500 din in ekspozituri OUZD v Celju 753 din. »Slovenec« je pred dnevi napisal sledeče spričevalo o vzgoji »katoliških« slovenskih fantov: »Sicer pa ves svet ve, da naša katoliška mladina še nikoli ni izvršila nobenega političnega zločina, ker hodi v šolo katoliške vernosti, vesti in morale, dočim jugoslovanski unitaristični integralni nacionalizem odkrito uči nasilje in se ne boji nobenih sredstev v izvajanju tega svojega programa, za kar imamo v Sloveniji in po vsej državi brezštevne dokaze«.

d Surov napad na starčka. Ko je stopal 70-letni preužitkar Anton Boštner iz Tlak pri Rogatcu 30. julija po cesti pri Rogatcu, sta privozila za njim na kolesih dva neznana mlajša moška. Ker se jima Boštner ni takoj izognil, je skočil eden izmed moških s kolesa, stopil k starčku, mu vzel palico iz rok in ga surovo pretepel po vsem telesu. Starček se je zgrudil na tla, kolesarja pa sta se mirno odpeljala, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Starčka, ki mu je napadalec zlomil levo roko in rebro na desni strani ter ga tudi močno poškodoval po glavi, so kmalu našli na cesti in ga spravili na njegov dom. Ker se pa njegovo stanje ni hotelo izboljšati, so prepeljali starčka v nedeljo v celjsko bolnico.

d Dunajska vremenska napoved za soboto 14. t. m.: Naraščanje oblačnosti, nevihte, soparno vreme, toplota se bo nekoliko znižala, vetrovi z jugozahodnega kvadranta.

Celje in okolica

c Čehi pridejo v nedeljo v Celje. V nedeljo 15. t. m. ob 9.36 dopoldne bo prispelo z izletnim vlakom iz Zagreba v Celje okrog 170 pravoslavni Čehov in Čehinj pod vodstvom pravoslavnega episkopa češkega in moravsko-sleskega g. Gorazda. Gostje bodo odšli s kolodvora naravnost v tukajšnjo pravoslavno cerkev, kjer bo liturgija v češkem jeziku. Pri liturgiji bo pel češki pevski zbor. Ob 14.58 se bodo gostje odpeljali iz Celja in se vrnili preko Maribora v domovino. Ker je to prvič po osvojenju, da obiščejo predstavniki bratskega češkoslovaškega naroda Celje v tako velikem številu bo celjsko občinstvo gotovo zelo prisrčno sprejelo drage goste, da se bodo v kratkem času svojega bivanja v Celju počutili čim boljše in odnesli iz Celja najlepše spomine.

c Na drž. realni gimnaziji v Celju bodo popravni izpiti za I. do VIII. razred od 26. do 28. t. m., popravni nižji in višji tečajni izpiti pa 30. in 31. t. m. Podrobní raspored bo na črni deski. Vpisovanje ob začetku šolskega leta bo za I. razred 1. septembra, za II. do VIII. razred 2. septembra in za učence z drugih zavodov 3. septembra, vsakokrat od 8. do 11. dopoldne. Vpisati more ravnateljstvo samo učence, ki prinesejo k vpisu zadnje šolsko izpričevalo in potrdilo o davkih za odmero šolnine. Otvoritev služba božja bo v torek 14. septembra.

Advokat

Dr. KLOAR FRAN

se je preselil s svojo pisarno iz Kozjega v Celje, Cankarjeva 7, I. nadstr.

c Razglasí o smotrnem sodelovanju celokupne javnosti pri pospeševanju tujskega prometa je nabit na občinskih uradnih deskah. Ta razglas je pač izšel dokaj pozno, saj bo že kmalu konec glavne tujske sezone. Morda pa je vendarle izšel pravočasno — za prihodnje leto...

c Iz sodne službe. Gosp. Josip Kunčič, sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Celju, je imenovan za pristava v 8. položajni skupini pri sreskem sodišču v Radečah.

c Iz duhovniške službe. Mestni kaplan g. Martin Lupše je premeščen iz Celja v Jarenino, kaplan g. Franc Korban pa iz Trbovelj v Celje.

c Noč aerokluba »Naša krila« bo v soboto 14. t. m. s pričetkom ob 20. v okviru Celjske razstave na veseljenem prostoru. Spored bo pester in zanimiv. M. dr. bo tudi volitev »Miss Naša krila«, za katero so razpisane lepe nagrade in sicer servisi za čaj, kavo, desert itd.

c Šahovski match Celje-Trbovlje 6:2. V nedeljo je bil v okviru Celjske razstave odigran v mestni narodni šoli pod spretnim vodstvom g. Ivana Vozliča šahovski match med kombiniranim moštvom Celjskega šahovskega kluba in šahovskim klubom iz Trbovelj. Celjani so zmagali prepričevalno v razmerju 6:2 in si priborili šahovsko uro, darilo Celjske razstave.

c Tragična smrt Mohorja Hrastnika. V sredo okrog 10.45 dopoldne se je pri hiši prevoznika g. Baldasina na Mariborski cesti v Gaberju smrtno ponesrečil 34-letni elektromonter celjske mestne elektrarne Mohor Hrastnik, sin bivšega župana in podžupana celjske okoliške občine g. Valentina Hrastnika. Ko je Mohor Hrastnik v omenjenem času popravljaj električni vod pri Baldasini hiši, se je lestva, na kateri je stal, nenadno premaknila. Hrastnik je izgubil ravnotežje in omahnil na električni vod, v katerem je bil tok z napetostjo 220 voltov. Hrastnik je nezavesten obvisel na žicah, s katerih so ga sneli šele čez nekaj minut. Nesrečnik je imel težke opekline. Na kraj nesreče sta kmalu prispela primarj dr. Raišp in mestni fizik dr. Podpečan, ki sta skušala spraviti Hrastnika z umetnim dihanjem in injekcijami k zavesti. Ti naporí so trajali do 13.30, bili pa so žal brezuspešni.

Hrastnik je bil že mrtev. Pokojni zapušča vdovo s 5-letnim sinčkom. Hrastnik je bil v Celju splošno znan in priljubljen, zato je njegova tragična smrt pretresla vse prebivalstvo. V mestni elektrarni, kjer je bil mnogo let uslužben, se je ves čas uveljavljaj s svojo sposobnostjo in vestnostjo. Kot navdušen sportnik se je krepko udeleževal v odboru SK Olimpa in Okrožnem odboru LNP v Celju. Bil je tudi odbornik mornarske sekcije Jadranske straže. Pokojnemu bodi ohranjen trajen spomin, kruto prizadetim svojcem naše iskreno sožalje!

c Mohorju Hrastniku v spomin! Lep, jasen in tople dan je bil v sredo, v naših srcih pa je postalo megleno in mrzlo. Žalostna vest, da si se ponesrečil Ti, naš dragi tovariš, nas je zadela kakor blisk z jasnega neba. Čakali smo polni dve uri v upanju, da Ti bo usoda mila in da se povrneš zopet zdrav in vesel v našo sredo. Žal Ti ni bilo namenjeno, da zopet osrečiš svojo nadvse ljubljeno ženo in sinčka, nas pa razveseliš s svojim smehom in blago besedo. Kruta usoda je zahtevala Tvoje mlado, še mnogo obetajoče življenje. Poln zdravja si omahnil med svojim delom, nas pa zapustil v veliki žalosti in tugi. Ne samo Tvoja srčno dobra žena in sinček, katerima si bil vzoren soprog in skrben očka, za Tabo žalujemo tudi mi Tvoji tovariši SK Olimpa, saj smo s Teboj zgubili dragega, agilnega člana in odbornika, obenem pa odkritosrčnega tovariša. Dragi Horči! Huda je naša bol ob misli, da smo Te izgubili za vedno in da Te ne bo več v naši sredi, a ob svetlem spominu na Te, naš nepozabni prijatelj, bomo nadaljevali in dopolnili delo, za katero si bil tako požrtvovalen in vnet. Slava Tvojemu spominu! - SK Olimp.

c Sin je poškodoval očeta do smrti. Dne 2. t. m. zjutraj sta kosila 62-letni, pri stavbnem podjetju F. Nerad v Celju uslužbeni predelavec Ivan Bračko iz Zadobrave pri Škofji vasi in njegov, pri istem podjetju zaposleni sin Ivan na travniku. Med delom je oče oštel sina zaradi nekega pregreška. Oče in sin sta se sprla. Oče je hotel sina kaznovati, v tem v tem pa je sin zamahnil s koso po očetu in ga udaril s tako silo, da mu je preklal lobanjo. Kljub težki poškodbi je šel stari Bračko še istega dne k tvrdki na delo. Hotel pa je prikriti poškodbo in si je potisnil klobuk globoko na čelo. Proti poldnevu je eden izmed delavcev opazil, da se je vtila Bračku kri izpod klobuka. O tem so takoj obvestili tvrdko, ki je napotila Bračka k zdravniku. Zdravnik je obvezal Bračko rano in mu svetoval, naj nekaj dni prekine delo. Ko ga je zdravnik vprašal, kako se je poškodoval, mu je Bračko odgovoril, da se je ponesrečil pri padcu. Bračko pa ni upošteval zdravnikovega nasveta, marveč je šel tudi 3. in 4. t. m. na delo. Dne 4. t. m. opoldne se mu je začelo pri delu zaradi bolečin mešati. Svetovali so mu, naj gre k zdravniku ali v bolnico. O tem pa ni hotel nič slišati, marveč je sedel na kolo in se peljal domov. Drugi dan je poslala tvrdka k Bračku zdravnika, ki je odredil njegov prevoz v bolnico. Tam je Bračko najprej izjavil, da mu je bila padla opeka na glavo, pozneje pa je priznal, da ga je poškodoval njegov sin. V torek 10. t. m. zjutraj je Bračko podlegel poškodbam. V četrtek zjutraj so ga položili na pokopališču v Vojniku k zadnjemu počitku. Zadeva je bila takoj prijavljena sodišču, ki je uvedlo preiskavo.

c Nevšečnost z gasilskim avtomobilom. V nedeljo proti polnoči so se vračali gasilci iz Arje vasi z gasilskim avtomobilom z gasilske veselice na Babnem. Gasilski avto je vozil galsilec, ki nima šoferskega izpita, zato bi se bila skoraj zgodila nesreča. Po banovinski cesti Petrovče - Arja vas sta stopali dve osebi, ki sta se pravčasno umaknili s ceste, da ju ni podrl avtomobil na tla. Dobro bi bilo, da bi oblast tudi pri gasilskih četah odredila, kdo sme voziti z avtomobilom in kdo ne.

c Prometna nesreča odvetnika dr. Antona Ogrizka. Ko se je vračal 50-letni celjski odvetnik g. dr. Anton Ogrizek v četrtek okrog 21.30 na mo-

Kino METROPOL Celje prinaša:

13., 14. avgusta

OTOK SMEHA

Die Insel des Lachens

Briljanten manuskript, izdelan z razposajenim humorjem.

Pat in Patachon

Hilde v. Stolz

15., 16., 17. avgusta

Čardaš

Ihre tollste Nacht

Vesele pustolovštine mlade žene!

Irena v. Zilalry

V nedeljo 15. avg. ob 10. in 14. matineja

tornem kolesu s svojega posestva pri Sv. Emi v Celje, je na banovinski cesti v Opoki med št. Jurijem in Štormi dohitel neki voz, ki je bil brez luči. Dr. Ogrizek je opazil voz šele v zadnjem trenutku in ni več mogel preprečiti nesreče. Zadel je v voz in padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo pod kolenom. Ljudje so obvestili celjske reševalce, ki so prepeljali dr. Ogrizka z reševalnim avtomobilom v celjsko bolnico.

c Žetev smrti. Dne 6. t. m. je umrla v Miklošičevi ulici 8 v 83. letu starosti ga. Josipina Hünerbeinova, mati modistke ge. Aleksandre Kosmačeve. Istega dne je umrl na Cesti na grad 54 v starosti 37 let zlatar Feliks Svetlin. V mestnem zavetišču v Medlogu je umrla davi73-letna mestna reva Antonija Londerova, roj. Apatova. V celjski bolnici je umrl 6. t. m. 59-letni rudar v p. in oskrbnik celjske Glazije Leopold Turnšek. v sredo pa je umrla 32-letna Alojzija Dedičeva, žena laboranta iz Zagreba. Pokojnim bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

c Smrtna nesreča kolesarja. V četrtek okrog pol 11. dopoldne se je peljal 21-letni Ivan Perc iz Loke pri Žusmu s kolesom po klancu v Volčje jame navzdol. Na klancu je izgubil ravnotežje in padel tako nesrečno, da mu je počila lobanja ter je dobil težke poškodbe na desnem licu, vratu in levem kolenu. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je davi ob petih podlegel poškodbam.

c Žrtev napadalca. Pred dnevi je neki Karel Ojstršek na Svetju nad Celjem napadel 25-letnega dninarja Jožeta Rozmana s Svetja in ga zabol z nožem trikrat v levo roko. Rozmana so oddali v celjsko bolnico.

c Napad s palico. Na Trški gori pri Rogatcu je Franc Šturbej iz Žahenberca pri Rogatcu napadel 52-letnega dninarja Jakoba Berčka iz Žahenberca z debelo palico ter ga hudo poškodoval po hrbtu, rebrih in rokah. Berčka so oddali v celjsko bolnico.

c Polovična voznina za udeležence skupščine Družbe sv. Cirila in Metoda v Kočevju odobrena. Prometni minister je z odlokom št. 17.717 z dne 29.7. 1937 odobril 50-odstotni popust na državnih železnicah udeležencem skupščine CMD v Kočevju dne 15. t. m. Popust velja za udeležence iz vse dravske banovine, iz Splita, Zagreba in Beograda za II. in III. razred brzih ali potniških vlakov od 12. do 17. t. m. Udeleženci kupijo na vstopni postaji celo karto do Kočevja in železniško legitimacijo obrazec K-13 za 2 din. Ta karta velja za brezplačen povratek proti potrdilu predsedstva skupščine o udeležbi.

c Izpiti vozačev motornih vozil bodo v sredo 15. septembra ob pol 9. dopoldne na sreskem načelstvu v Celju. Kandidati naj čimprej vložijo predpisane prošnje v omenjenem uradu.

c Vse interesente za potrdila o davčnem predpisu za šolo opozarja davčna uprava v Celju, da si ta potrdila preskrbijo že sedaj, bodisi pisмено ali osebno, ker vsled velikega navala tik pred začetkom šolskega leta ne bo mogoče vsem naenkrat ustreči. Zadevna vloga mora biti kolokovana z 10 din in priložen kolek za 20 din.

c Izlet v Slovenjgradec in Dravograd z avtobusom bo priredilo v nedeljo 22. t. m. Slovensko obrtno društvo v Celju za svoje člane in njih svojece ter po članih vpeljane goste. Odhod iz Celja ob 5. zjutraj, prihod v Celje okrog 20. Udeleženci bodo v Slovenjgradu in Dravogradu prire-

Razširjajte naš list!

dili s tamkajšnjimi obrtniki nekaj izletov v okolico. Prijave sprejema strokovni tajnik g. Koren v Obrtnem domu.

c **Stavbna zadruga drž. uslužbencev v Celju** sprejema v smislu pravil, ki so bila na rednem občnem zboru letos 15. aprila sprejeta in vpisana v združnem registru okrožnega sodišča v Celju, od svojih članov redne vezane hranilne vloge v svrhu zbiranja glavnice za nabavo stavbišča in gradnjo lastnih domov. S tem je posebno zunanjim državnim in samoupravnim uslužbencem dana prilika, da si za primer upokojitve in trajne preselitve v Celje z lastnimi prihranki omogočijo nabavo stavbišča in sredstva za zidanje lastnih hiš. Vloge so lahko redne (mesečne, četrtletne, polletne ali letne), skupno pa ne smejo presegati predvidenih stroškov za nabavo stavbišča in gradnjo hiše. Občni zbor določa obrestno mero.

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela se je od 1. do 10. t. m. na novo prijavilo 43 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 39 oseb, posredovanj je bilo 21, odpotovalo je 12, odpadlo 15 oseb. Dne 10. t. m. je ostalo v evidenci 270 brezposelnih (200 moških in 70 žensk) nasproti 275 (201 moškemu in 74 ženskam) dne 31. julija. Delo dobijo: 5 hlapcev, 2 brusača stekla, po 1 slikar, pek, sodar in vrtnar, 8 priwatnih in 3 gostilničarske služkinje, 3 kuharice, 5 kmečkih dekel in 1 služkinja za Zemun.

c **Ponuodbena licitacija za dobavo mesa za vojaške potrebe** bo v petek 20. t. m. v celjski garniziji.

c **Dijaški kuhinji v Celju** je podaril g. Anton Pečar, prokurist Cinkarne d. d. v Celju, 100 din namesto venca na grob ge. Zojice Lazarevičeve.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 14. do 20. t. m. lekarna »Pri križu«.

c **Gasilska četa Celje.** Od 15. do 21. t. m. ima službo I. vod, inspekcijo namestnik poveljnika g. Berna.

Sokolstvo

Plavalne tekme celjske sokolske župe v Trbovljah

Sokolsko delovanje ni osredotočeno samo na telovadnice in telovadbo, temveč nudi vsakomur široko področje udejstvovanja tudi v prostih panogah. Ko se zaključujejo zadnji letni telovadni nastopi posameznih edinic naše župe, ki kažejo plodove uspešnega dela v telovadnicah, se pripravljajo bratje in sestre za tekmovalna v prostih panogah: lahki atletiki, odbojki in plavanju, ki bodo konec tega meseca in v začetku septembra.

Po tihih pripravah in izbirnih društvenih tekmah se bodo zbrali v nedeljo 15. t. m. v trboveljskem bazenu bratje in sestre iz vse župe, da se poskusijo za naslov najboljšega župnega plavalca oz. plavalke. Po prijavah sodeč bodo letošnje tekme celjske župe med številčno najbolj obiskanimi. Bratje in sestre bodo s svojimi rezultati in uspehi gotovo potrdili sloves najboljših sokolskih plavalcev in plavalk v dravski banovini; ta naslov so si lani priborili v borbi z ostalimi župami v Rogaški Slatini. Škoda, da bodo isti dan v Ljubljani že medžupne tekme, tako da ne bomo mogli priti neposredno v stik s tekmovalci iz ostalih žup in bomo morali le na daljavo meriti napredek ali nazadovanje od lanskega leta.

Tekme v plavanju se bodo pričele v nedeljo ob 9. dopoldne, sledili bodo skoki v vodo in končno waterpolo tekme med posameznimi društvi za naslov najboljšega moštva v župi.

Bratje in sestre, pohitite v nedeljo v čim večjem številu v Trbovlje, kjer bomo dokazali svojo moč in napredek tudi v plavanju! Zdravo!

x **Sokolsko društvo Celje - matica** se bo udeležilo nedeljskih župnih plavalnih tekem v Trbovljah z 20 tekmovalci in tekmovalkami in sicer s člani, članicami ter moškim in ženskimi naraščajem in članskim waterpolo moštvom. Seznam udeležencev je razviden z razglasne deske

na hiši Ljubljanske kreditne banke v Celju. Tekme bodo ob vsakem vrenu. Vsi bratje in sestre morajo biti na kolodvoru dvajset minut pred odhodom vlaka. Odhod z jutranjim vlakom v nedeljo ob 6.49. Zdravo!

Sport

Medmestni reprezentančni lahkoatletski dvoboj Maribor : Celje

V nedeljo 15. t. m. točno ob 9. dopoldne se bo pričel na Glaziji medmestni dvoboj najboljših atletov obeh mest. Tekmovanje obsega naslednje točke: Teki: 100 m, 200 m, 400 m, 1500 m, 5000 m; 4×100 m. Skoki: daljina, višina, troskok. Meti: disk, krogla, kopje.

Za vsako reprezentanco bosta nastopila po 2 atleta. Tekmovalci naj bodo najkasneje ob pol 9. na tekmovalnem prostoru. Istotako naj bodo tam pol ure pred pričetkom tekmovalja vsi gg. sodniki.

Za Celje bodo nastopili sledeči lahkoatleti: Goršek, Pleteršek, Marek, Martini, Urbančič, Skok, Osetič, Staube, Tkalčič, Mitrovič, Šoster, Bonač, Rebeuschegg in Končan. Vsi navedeni naj prinesejo s seboj bele majice in bele hlačke.

Glede na zanimiv program in napete borbe vabimo celjsko občinstvo, da si ogleda to prireditev. Možnost je tem večja, ker je vstopnina propagandno nizka.

Prvenstvo Celja v petoboju

V nedeljo je bilo na Glaziji v organizaciji SK Celja prvenstveno tekmovalje v klasičnem petoboju in navadnem juniorskem petoboju za prvenstvo mesta Celja. Med 27 tekmovalci, člani ljubljanskega Primorja in Planine iz Ljubljane in atleti SK Celja in Jugoslavije sta postala letošnja prvaka: med seniorji Celjan Pleteršek, član Primorja, med juniorji pa član Jugoslavije Bonač.

Podrobni rezultati so sledeči:

Seniorji: 1. Feri Pleteršek (Pr.) 2548.65; 2. Ivan Staube (C) 2383.95; 3. Herman Tkalčič (C) 2268.46; 4. Emil Goršek (Pr) 2254.84; 5. Franc Dobnik (J) 1608.21 točk.

Skok v daljino: 1. Pleteršek 6.21; 2. Staube 6.10; 3. Fedor Gradišnik (Pr.) 5.70.

Met kopja: 1. Panto Mitrovič 38.90; 2. Ad. Urbančič (Pr.) 34.85; 3. Franjo Lesjak (C) 34.14.

200 m: 1. Pleteršek 24.2; 2. Urbančič 24.5; 3. Goršek 24.9.

Disk: 1. Staube 33.22; 2. Tkalčič 31.90; 3. Urbančič 31.54.

1500 m: Goršek 4.21.2; 2. Šoster 4.42.2; 3. Pleteršek 4.49.2.

Troskok izbirno: 1. Staube 12.46; 2. Pleteršek 12.45; 3. Rebeuschegg 12.28

Juniorji: 1. Marko (J) 2277.59; 2. Vladko (J) 2118.32; 3. Polak (Pr) 1758.41; 4. Vider (Pl) 1707.99; 5. Rafko (J) 1560.40 točk.

Skok v daljino: 1. Marko 5.89; 2. Polak 5.54; 3. Deržek (C) 5.49.

Kopje (600 gr): 1. Vladko 36.90; 2. Janečevič (J) 36.45; 3. Polak 35.70.

100 m: 1. Marko 12.2; 2. Vladko 12.4; 3. Polak 13.

Disk: 1. Deržek 29.30; 2. Polak 28.89; 3. Marko 28.65.

1000 m: 1. I. Končan (J) 3.06; 2. Marko 3.07.2; 3. Rafko 3.12.1.

Gospodarstvo

Rdeči pajek

Huda vročina zadnjih dni je povzročila razmnožitev pajka v toliki meri, da so v resni nevarnosti cela hmelišča v raznih predelih Savinjske doline zlasti na prodnih tleh. Rdeči pajek je eden najnevarnejših živalskih škodljivcev, ki se širi z neverjetno naglico — kakor ogenj — z rastline na rastlino, z nasada na nasad. Rdeči pajek povzroča s sesanjem rastlinskega soka tako zvani bakreni palež, t. j. povzroči, da postanejo listi rumeni, rdečkastorjavi in končno odmrejo.

Hmeljarji pogosto zamenjujejo bakreni palež s solničnim paležem, ki nastopi kot posledica pomankanja mokrote na vseh rastlinah, ki jim polagoma listje rumeni, veni in naposled odpade. Zanesljivi znaki bakrenega paleža (rdečega pajka) so naslednji: bakreno-rjavkasta barva listov, ki se krivijo na znotraj, in nežna pajčevina med listnimi rebrci na spodnji strani listov. Ker je živalca zelo mala, jo s prostim očesom le težko opazimo, z drobnogledom pa se pod pajčevino natančno razločujejo male premikajoče se živalce — pršice — ki so rumenkaste, zeleno-rumenkaste, včasih tudi rdečkaste, naposled pa, ko se pripravljajo za prezimovanje, lepo rdeče barve, po kateri imajo tudi svoje ime. Pod zaščitno pajčevino izvršujejo pršice svoje pogubonosno delo, ko z izsesavanjem rastlinskega soka uničujejo najprej liste, pozneje pa tudi kobule, kamor se naposled preselijo. Po rdečem pajku napadene kobule dobijo umazano rdečkasto barvo in postanejo vsled tega le manjvredno blago. Ne-

varnost rdečega pajka je zaradi tega tako velika, ker se množi in širi s toliko naglico, da uniči lahko ves pridelek v nekoliko dneh.

Rdečega pajka zatiramo uspešno z žveplenimi preparati: z 2%no žvepleno-apneno brozgo in 1%no raztopino Polybarita, ki jo zlasti priporoča dr. inž. Ctibor Blatny kot zelo učinkujoče sredstvo. Škropiti pa se mora z močnim pritiskom (najbolje z motorno brizgalno), ker je potrebno, da curek brozge raztrga zaščitno pajčevino, ki pokriva škodljivca na spodnji strani lista, ter tako omogoči obrizganje in uničenje rdečega pajka.

Ker je škoda, ki jo povzroča rdeči pajek ob hudi vročini, lahko katastrofalna, pozivamo vse hmeljarje, kateri nasadi so napadeni po rdečem pajku, da nemudoma škropijo proti njemu ter na ta način rešijo pred popolnim uničenjem tako svoje kakor tudi tuje, doslej še zdrave nasade, kamor se lahko nevarni škodljivci razširi v primeru dalje časa trajajoče vročine in suše.

Glasovi iz laškega sreza

Laško

1 »Ali si n'am tudi ti ušel med gospode?« je vprašal znani gospod Danimir P., sočinitelj sedanjega občinskega odbora, brihtnega in delavnega kmetskega fanta, ki gleda na svet drugače, nego si to želi omenjeni gospod, ki — kakor to rezultira iz gornjih njegovih besedi — ni gospod. Čeprav ta gospod kmetov ne smatra za gospode, menimo, da je vendar vsak človek svoj gospod, tako tudi kmet. Slična zavijanja z znanimi nameni dandanes ne vplivajo več na samostojno in trezno misleče kmetske fante, saj si ne želijo prepada med mestom in deželo. Če gre človeku kaj v nos, kihne. Razumljivo je torej, če se klerikalni voditelji v strahu pred bodočnostjo poslužijo tudi takšne agitacije, čeprav je nelojalna in nesodobna. Klerikalni voditelji naj ne pozabijo, da je mlajša kmetska generacija toliko pametna, da ve in da je v stanju spoznati, da predstavlja omladina Jugoslovenske nacionalne stranke sveži in čisti studenec v državi. Ta resnica jim dela preglavice in se že menijo, da je za obstoj njihove garde neobhodno potrebno tesneje privezati one fante, ki še ne vedo, kaj pomeni klerikalizem in ki v splošnem še niso tako na čistem...

1 **Tombola**, ki so jo v nedeljo priredili gasilci, je bila dobro obiskana, zlasti mnogo je bilo kmečkega ljudstva. Tombolskih kart je bilo prodanih za 9000 din, čistega dobička pa je bilo 11.000 din. Tomboli je sledila veselica. Vse bi bilo šlo v redu, ali klerikalci se brez medsebojnega zabavljanja ne morejo zabavati. Tako se je zgodilo, da je znan mož iz občinskega štaba, ki v svoji borbeni razposajenosti rad kriči po Laškem, v prerekanju dobil od svojega volilca, mlajšega fanta, takšno pod bračo, da mu je pri priči zmanjkalo zemlje pod nogami. Nadejamo se, da ga bo ta lekcija na stare dni spametovala. — Pozneje je tudi njegov tovariš iz istega štaba javno razvijal v vzvišenega mesta svoje misli in izražal zadovoljstvo nad prireditvijo.

1 **Novi hotel Henke definitivno — pckopan.** Vsa Laška javnost je radovedno pričakovala, ali bo g. Henke vendarle dobil zaprošeno dovoljenje za zgradbo novega hotela. Vsi Laščani vedo, da je tak hotel potreben glede na rastoči tujski promet, zlasti ker mesto Laško nima moderno urejenega hotela, ki bi odgovarjal sedanjim zahtevam. Banska uprava je razpisala komisijo za pretekli torek. Zastopniki banske uprave in občine so se izrekli proti projektirani zgradbi, nakar je g. Henke umaknil prošnjo za njeno odobritev in se odločil, da sploh ne bo gradil hotela. Stavbišče je, kakor znano, pred kolodvorom in se je doslej uporabljalo kot zeljnik in njiva. Gosp. Henke se je odločil, da bo tudi v bodoče ta prostor uporabljal, kakor ga je doslej. V estetskem pogledu bo Laško s tem

gotovo pridobilo, saj bo zelen fižol nagosto ovijal suhe prekije, lepe zelenate glave in runkel bodo služile za prehrano naroda, kar je koristno za tujski promet. S higijenskega vidika pa te rešitve tudi ni pobijati, saj nudi prijetni vonj konjskega gnoja v sredini mesta veliko privlačnost in razkužuje ozračje. V Laškem najbrž tudi ni brezposelnih in dela potrebnih obrtnikov, ki bi si želeli kakih novih građenj. Tako je ta zadeva v vsestransko zadovoljnost prav srečno rešena in bo Tujskoprometna zveza vsem v poštev prihajajočim činiteljim gotovo izposlovala primerno odlikovanje. Omenimo še, da se je pri tej komisiji načelo vprašanje regulacije in regulacijskega načrta Laškega. Ko bodo Laščani zvedeli in spoznali, kako globoko v njih življenje bo zarezal ta regulacijski načrt in koliko stavbišč, ki jih v Laškem tako primanjkuje, bo razvrednotenih, se bodo šele prijetni za glavo in takrat bodo dali odgovor dopisniku »Slovenskega doma«, ki povzdiguje današnje občinske gospodarje v nebo. Ljudje, ki ne plačujejo davkov in ki nimajo hiš in zemljišč, se lahko igrajo z našimi davkoplačevalci in hišnimi posestniki. V Laškem je namreč vse mogoče, saj je mogoče tudi to, da je predsednik Društva hišnih posestnikov gospod, ki nima nobene hiše in predsednik nekega združenja mož, ki nima zadevne obrti.

1 **245 sadnih dreves** so neznani lopovi uničili g. dr. Rošu na njegovem posestvu s tem, da so drevesa olupili, obrezali, spodrezali ali jim odlomili vrhove in to na takih drevesih, ki so že začela roditi. To je pribito in ugotovljeno tudi po orožnikih in sodišču. Dokazano je, da so storilci v olupljeno drevo zapičili znani znak klerikalnega tabora v Celju z dne 29. junija, s čimer so posvedočili, v katerih vrstah je treba iskati krivcev. Veliko ogorčenje je vzbudilo to doslej pri nas nepoznano zločinstvo, zlasti pa med kmeti in to ne samo v našem okraju, temveč po vsej banovini. Šele sedaj se zavedajo naši klerikalci in njihov glasilo »Slovenski gospodar« težkih posledic dejanja svojih somišljenikov in sedaj bljuva »Slovenski gospodar« žveplo na našo »Novo Dobo«, ki je to zločinstvo objavila. Dopisnik iz župnišča gre baje celo tako daleč, da obljublja zausniče našemu dopisniku in sicer take, da mu bo šumelo po glavi. Taka grožnja je popolnoma v skladu z miljejem današnjih »vzgojiteljev naroda« in današnjih prilik, nastalih po brezmejnem hujšanju naroda. Do takega razračunavanja bo seveda gotovo tudi moralo priti. Mi se ga ne bojimo in bomo znali primerno odgovarjati.

1 **Onesnaževanje Savinje** tvori težak problem tudi za občino in letovišče Laško. Naš občinski odbor, ki že 9 mesecev izpolnjuje vse seje s spreminjevanjem občinskega statuta ter nameščanjem in odstavljanjem občinskih uslužbencev, se tega pro-

blema ni upal in znal lotiti, niti potem, ko je videl in slišal številne ankete v Celju in drugod. Našim za tujski promet zaslužnim možem je pač vseeno, ali je Savinja črna, ali čista, ali se kopajo gostje na levem ali na desnem bregu, nad izlivom ali pod izlivom Rečice. Ta problem pa je za rudnik Laško-Huda jama rešil brez klicanja javnosti skromno in tiho, kakor je navajen, ravnatelj rudnika g. inž. Kloc. Rudnik Huda jama je imel za čiščenje Rečice napravljene čistilne bazene, v katerih so odlagali pri pranju premogovni prah. Te čistilne bazene so morali vedno in vedno izpraznjevati, pri čemer je bilo ob takih prilikah zaposlenih dnevno po 6 delavcev v blatu in vodi. Večkrat pa je narasla voda odnesla usedline v Savinjo in jo s tem vendarle onesnažila. Tako čiščenje je bilo nezadostno in se je g. ravn. inž. Kloc ukvarjal z mislijo, da bi uvedel strojno čiščenje bazenov. Izumil je lopatilo (bager) za izpraznjevanje čistilnih bazenov, t. j. stroj, ki naloži z lahkoto 25 vozičkov useljin na uro, kar je združeno še s prednostjo, da bo voda zaradi naglega čiščenja za 50% snažnejša. Lopatilo je bilo izdelano v rudniški delavnici. Postavljeno je na tračnice in se lahko premika od enega do drugega bazena. Laščani bodo s to iznajdbo zelo zadovoljni, g. inž. Klocu pa zelo hvaležni.

I Torej vendar že! Regulacija Savinje v odseku Laško bo že prihodnje leto dovršena, kakor pripoveduje naš župan. To bo res veliko dobro našega župana, za katerega mu bodo še pozni rodovi hvaležni.

I Osebe vesti. Gosp. dr. Fedor Jerina, ki je bil lani premeščen v Bosanski Petrovac v vrbaski banovini, je imenovan za višjega svetnika pri sreskem načelstvu v Novem Bečeju v dunavski banovini. Čestitamo! — Od davčne uprave v Laškem premeščen je prip. Udovč v Maribor-okolico, v Laško pa pride Milan Pavlič iz Ljubljane. V prakso pri tukajšnji davčni upravi je pripuščen abs. iur. Bolje. Pripravnik pri istem uradu gđc. Cerovčeva se je poročila. — Starešina finančne kontrole g. B. Križnik je premeščen v primorsko banovino. Pri prebivalstvu je bil zelo priljubljen in je vsem žal, da je odšel.

I Iz marijagraške občine. Šest mesecev je menda že preteklo, odkar je bil pri občinskih cestnih delih zaposlen siromašen delavec, reduciran rudar. Slučaj je hotel, da je garal ob najneugodnejšem vremenu. Pri tem se je nalezel celo revmatizma. Trikrat se je že obrnil na gospode pri občini, naj mu za božjo voljo izplačajo skromni zaslužek, ki ne dosega niti stotaka. Ni denarja, pravijo, čeprav je menda baš za podporo siromašnih prišlo 7.000 din. Siromak mora pač počakati dotlej, dokler ne poberejo občinskih doklad. Res žalostno gospodarstvo, če občinski aparat ni v stanju v tako dolgem času skrbati in plačati nekaj kovačev ubogemu delavcu — občanu.

I Kino Laško bo predvajal v soboto 14. in nedeljo 15. t. m. vefilm »Bič preteklosti«. To filmsko delo je posneto po literarnem vledelu Viktorja Hugoja »Les misérables«. Tednik.

Hrastnik

I Trboveljska premogokopna družba se je na pobudo upravnega svetnika g. Guillarda, ko je pred nekaj meseci obiskal Hrastnik, odločila podpirati svoje rudarje in nameščence z brezobrestnimi dolgoročnimi posojili za gradnjo stanovanjskih hišic ter je kakor čujemo, ne samo v Hrastniku, marveč tudi že v Trbovljah in Hudi jami dovolila celo vrsto takih posojil. Gotovo je to zelo človekoljuben način reševanja socialne in stanovanjske bede našega rudarja. Želimo, da bi se uslužbenci TPD še v večji meri posluževali takih posojil, ki jih bo TPD gotovo rada dovoljevala.

I Pa še enkrat mladi delavci naše steklarne! Naša zadnja notica je bila očitno pisana po okusu našega prebivalstva, kakor je bilo slišati iz ust vsakogar, kdor jo je čital. Nepo-

pisen je vandalizem, ki ga povzročajo vsako noč pa tudi podnevi ti fantje. Naš kmet ne zasovraži zlepa kogarkoli, toda ti mladi steklarji so tako osovraženi, kakor še ni bil nikdar noben človek v naših krajih. Ponovno prosimo sresko načelstvo, da ukrene potrebno za varstvo naših nasadov pred temi ljudmi. — V zvezi s to zadevo smo slišali ponovno drugo vprašanje: V Hrastniku je toliko rudarske mladine, ki je nezaposlena. Ali bi ne bilo prav, da bi se v steklarni zaposlili najprej in v prvi vrsti domačini? To ni samo v interesu našega delavstva, ki mu je tudi ljubo, če pride v gospodinjstvo po strani kak dinar, na to bi morala gledati tudi občina! Preskrbeti, da bi bila naša mladina zaposlena, to bi bilo na vsak način več vredno kakor vsaka podpora! Verujemo, da se taka zadeva ne da urediti v enem dnevu, posebno ne, ker imajo v steklarni očitno nekateri mojstri večjo besedo nego šefa. Če bi pa občina večkrat podregala, bi se sčasoma le dalo kaj doseči.

I Razmere na naši pošti, ki smo jih omenili v predzadnji številki, so se poveljno izboljšale v pogledu dostave. Kakor smo se informirali, je g. pismonoša šele pred kratkim nastopil svoje mesto, vsled česar je razumljivo, da je imel v začetku težave, dokler se ni seznanil z novim območjem. Sedaj je zadeva v redu in ni več vzrokov za kake pritožbe.

Vzroki smrti Nj. Sv. patrijarha Varnave

Po službenem nalogu objavljamo: Ker so se ob smrti patrijarha Varnave razširili glasovi, da je smrti Nj. Sv. patrijarha posledica zastrupljenja, je upravnik mesta Beograda odredil, da se zbero zdravniške izjave vseh zdravnikov, ki so zdravili Njegovo Svetost in da se na podlagi teh zdravniških sodb ugotovi dejansko stanje in uvide zakoniti postopek.

Z nalogom upravnika mesta Beograda Pov. št. 198 z dne 2. avgusta 1937 se je odredilo, da se zdravniki dr. Aleksander Ignjatovski, dr. Laza Stanojevič, dr. Dimitrije Antić, vseučiliški profesorji, in dr. Andra Nikolić, šef živčnega oddelka, dr. Nikolajević, dr. Rudolf Kobal, sanitetni brigadni general, dr. Zdravko Nižetić, šef očesnega oddelka, dr. Aleksander Vukoval, primarij splošne državne bolnišnice in dr. Simeon Popov, ki jih je sam sveti sinod naprosil, da so zdravili pokojnega patrijarha Varnavo, takoj pokličejo na upravo mesta in da tu pred oblastjo pismeno izjavijo:

1. Za kakšno boleznijo je bolehal pokojni patrijarh Varnava.
2. Kaj je bil vzrok njegove smrti.
3. Ali so ugotovili, da je pokojni patrijarh Varnava kdaj imel isto ali podobno bolezen, in ali je zadnja bolezen bila v vzročni zvezi z boleznimi prejšnjih let.
4. Ali je šlo za kakšno zastrupljenje in kakšne vrste, in posebej

a) prehranitvenega značaja zaradi pokvarjene hrane, ali
b) avtointoksikacija kot posledica strupov v organizmu zaradi obolenosti raznih organov, ali
c) je bilo pa namernega značaja.

5. Ako je bilo namerno zastrupljenje, na podlagi česa se to sklepa in s čim in kako se je izvršilo.

6. Ako je obstajal sum kakšnega namernega zastrupljenja, da izjavijo, zakaj niso stvari prijavili pristojni oblasti.

7. Da izjavijo na osnovi poteka in značaja bolezni, ali je pokojni patrijarh Varnava umrl naravne smrti ali je pa smrt nastopila kot posledica namernega zastrupljenja.

Gori navedeni zdravniki so dolžni takoj po obvestilu o tem nalogu dati zahtevano izjavo.

Ta nalog upravnika mesta Beograda so sporočili v podpis vsem gori navedenim zdravnikom izveniši Nižetića in Popova, ki se mudita izven Beograda.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 16.500.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverjenje za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštani

Ob pričetku novega šolskega leta

knjigarno in veletrgovino s papirjem

KARL GORIČAR VDV. - CELJE

Kralja Petra cesta 7-9

kjer si preskrbite šolske knjige — nove ali antikvarne — aktovke, nahrbtnike, vse vrste šolskih zvezkov in ostale šolske potrebščine. Nalivna peresa z zlatim peresom že od din 35— naprej. — Kupujemo tudi antikvarne šolske knjige!

Dne 2. avgusta dopoldne so se sestali podpisani zdravniki in so dali upravniku mesta Beograda tole pismo izjavo:

Glede na nalog upravnika mesta Beograda Pov. št. 198 z dne 2. avgusta 1937 si usojamo tole odgovoriti na zadana vprašanja:

ad 1. Nj. Sv. blagopokojni patrijarh Varnava je bolehal za alimentarno zastrupitvijo prebavnih organov z reperkurzijo, na centralni in periferni živčni sistem.

ad 2. Neposredni vzrok smrti je bilo obojestransko vnetje pljuč in slabo srce.

ad 3. Ta obolenost ni v neposredni vzročni zvezi z njegovimi prejšnjimi boleznimi, toda glede na to da je Nj. svetost prej večkrat bolehal na obolenju organov za prebavo, se more domnevati, da je obstajalo splošno nagnjenje za trebušna in črevesna obolenja.

ad 4. Zastrupitev je nastopila po prehranitveni poti, iz anamnestičnih podatkov se pa ni moglo sklepati na kakšno namerno zastrupitev in tudi ni bilo suma za to.

ad 5. Odgovor na točko 5. je že v točki 4.

ad 6. Kakor se vidi iz točke 4., ni bilo suma za namerno zastrupitev in zato nismo stvari prijavili.

ad 7. Odgovor na točko 7. je že vsebovan v prejšnjih točkah.

Beograd, 2. avgusta 1937.

Univ. prof. A. Ignjatovski, l. r., dr. Nikolajević, l. r., prof. Antić, l. r., sanitetni brigadni general dr. Rudolf Kobal, l. r., dr. Laza Stanojevič, l. r., univ. prof. dr. Andra Nikolić, l. r., šef živčnega oddelka, dr. Aleksander Vukoval, šef notranjega oddelka l. r.

Razen tega je na zahtevo prof. Ignjatovskega, ki je zdravil pokojnega patrijarha Varnavo, da se prouči in dožene možnost namerne zastrupitve, centralni higienski zavod, ki mu je prof. Ignjatovski osebno izročil 17. julija izbljuvek Nj. svetosti v količini 50 kubičnih cm., izvršil vse strokovne preglede in analize in navaja v svojem poročilu glede kemijske proučitve zastran kovinskih strupov, da je bila preiskava kovinskih strupov, ki nastanejo v obliki oborin žveplovodika, negativna. Poročilo izključuje tudi prisotnost arsena. V filtratu so po izločitvi žveplovodika preiskali tudi vse ostale kovinske strupe in je rezultat negativ. Za pregled zastran izparivajočih strupov se je vzelo 10 kub. cm tekočine. Po destilaciji se je ugotovil s splošnimi reakcijam formalin.

Z detrakcijo se je ugotovila navzočnost 2,7% formaldehida, kar ustreza 6,75% formalina. Ker je pa formalin sredstvo za konzerviranje in hkratu strup, je laboratorij zahteval preko prof. Ignjatovskega tele podatke: ali se ga je kaj dodalo za konzerviranje tekočine. Prof. Ignjatovski je izjavil, da je dodal formalin in da ga zmeraj v praksi uporablja za ohranitev materiala.

Zaradi biološke preiskave zastran zastrupljenosti izbljuvka so v kemijsko-bakteriološkem oddelku centralnega higienskega zavoda napravili na živalih poskuse in sicer s tekočino izbljuvka, ki ga je profesor Ignjatovski dal kemijskemu oddelku. Napravili so tri različne poskuse z izbljuvkom in eno kontrolno preizkušnjo samo z raztopino formalina iste koncentracije, ki je bila dodana izbljuvku po poročilu g. Ignjatovskega za ohranitev materiala.

Na podlagi proučevanj je bakteriološko-epidemiološki oddelk centralnega higienskega zavoda dal tole izjavo:

Franjo Dolžan - Celje

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelovodne naprave

Za kresijo 4
Telefon 245

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

Prav dobro in aromatično

praženo kavo

dobite v specerijski trgovini

Karl Loibner Telefon 120
Kralja Petra c. 17 - pri Zvoncu

Barve

firnež, lake, čopiče

ugodno kupite pri tvrdki

S. HOLOBAR, trgovina barv,
CELJE

2 lepi sobi

pripravni za pisarno se s 1. septembrom oddata. Vprašati v Askerčevi ul. 3, I. nadstropje, levo.

Trgovske knjige

odjemalne knjižice, predmete za veselice, lampijone, konfeti, serpentine, tombolske karte priporoča:

knjigarna in trgovina s papirjem

Franc Leskovšek

Celje, Glavni trg 16

Prav dobro in aromatično

praženo kavo

dobite v specerijski trgovini

Karl Loibner Telefon 120
Kralja Petra c. 17 - pri Zvoncu

Barve

firnež, lake, čopiče

ugodno kupite pri tvrdki

S. HOLOBAR, trgovina barv,
CELJE

2 lepi sobi

pripravni za pisarno se s 1. septembrom oddata. Vprašati v Askerčevi ul. 3, I. nadstropje, levo.